

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 1^η Ιουνίου 2017

Ο NEON παρουσιάζει τον αργεντινό καλλιτέχνη Adrián Villar Rojas και την εικαστική εγκατάσταση ‘The Theater of Disappearance’

Λόφος των Νυμφών, Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών
1η Ιουνίου – 24 Σεπτεμβρίου 2017

Ο Οργανισμός Πολιτισμού και Ανάπτυξης NEON παρουσιάζει τον σπουδαίο σύγχρονο καλλιτέχνη Adrián Villar Rojas, για πρώτη φορά σε αρχαιολογικό χώρο, σε μια μεγάλης κλίμακας εγκατάσταση, η οποία απλώνεται σε ολόκληρη την έκταση του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών.

Το *The Theater of Disappearance* είναι μια μεγάλη in situ εικαστική εγκατάσταση που καλύπτει μια έκταση 4.500 τετραγωνικών μέτρων, στον Λόφο των Νυμφών και το χώρο του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών, δημιουργώντας ένα καινούργιο περιβάλλον, ένα απρόβλεπτο σύμπαν, με πολλαπλές αναφορές στην ανθρώπινη ύπαρξη.

Η έκθεση είναι μια νέα ανάθεση του NEON στον αργεντινό καλλιτέχνη και πραγματοποιείται με τη συνεργασία του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών. Η επιλογή του συγκεκριμένου χώρου αποτελεί μέρος της στρατηγικής του NEON να ενεργοποιεί ιστορικούς χώρους της πόλης συνδέοντάς τους δημιουργικά με τον σύγχρονο πολιτισμό, με πολιτιστικά γεγονότα ανοιχτά στο ευρύ κοινό.

Όταν το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών άνοιξε το 1846, ήταν το πλέον προωθημένο και φιλόδοξο κοσμολογικό εργαστήριο. Σήμερα, 160 χρόνια μετά, ο Adrián Villar Rojas επεμβαίνει ριζοσπαστικά και αλλάζει το χώρο αυτό, αποπροσανατολίζοντας την εσωτερική γεωγραφία του, καθώς ολόκληρη η περιοχή υπόκειται σε μετασχηματισμό – αρχιτεκτονικό, φυτοκομικό και συναισθηματικό. Αυτή η ανάθεση τον βρίσκει να διαπραγματεύεται για πρώτη φορά με έναν αρχαιολογικό χώρο και είναι η πρώτη ατομική έκθεση του στην Ελλάδα. Επιμελήτρια της έκθεσης είναι η Ελίνα Κουντούρη, Διευθύντρια του NEON.

Σύμφωνα με τον **ιδρυτή του NEON Δημήτρη Δασκαλόπουλο**, «Η σταδιακή και δυναμική μεταμόρφωση του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών από τον Villar Rojas αποτελεί τεκμήριο του οράματος και της αφοσίωσης του καλλιτέχνη στην ανατροπή του status quo. Είναι επίσης ένα ακόμα τεκμήριο της πρωτοτυπίας και της τόλμης με την οποία ο NEON εκπληρώνει την αποστολή του, που είναι να φέρει το ευρύ κοινό σε επαφή με τον σύγχρονο πολιτισμό, αναδεικνύοντας τη δυνατότητα της καλλιτεχνικής δημιουργίας να αφυπνίσει, να συγκινήσει, να παρακινήσει».

Όπως σημειώνει ο **Διευθυντής και Πρόεδρος ΔΣ του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών καθ. Μανώλης Πλειώνης**, «Το Εθνικό Αστεροσκοπείο επιτελεί, τα τελευταία χρόνια, κι έναν άλλο ρόλο πέραν της επιστημονικής του δραστηριότητας, αυτόν του πολιτιστικού πόλου που προβάλλει την διεπαφή μεταξύ επιστήμης και τέχνης. Η συνεργασία με τον Οργανισμό NEON για τη φιλοξενία της εικαστικής εγκατάστασης *The Theater of Disappearance* αποτέλεσε για εμάς μια πρόκληση και το άνοιγμα σε ένα διαφορετικό είδος τέχνης. Επί μήνες συμμετείχαμε ενεργά στην υλοποίησή του, ως μια ζωντανή, καθημερινή διαδικασία και το στηρίξαμε με όλους τους δυνατούς τρόπους.

Θέλω να ευχαριστήσω θερμά τόσο τον NEON για την ευκαιρία που μας έδωσε να βιώσουμε την σταδιακή μεταμόρφωση των εγκαταστάσεών μας σε έργο τέχνης, όσο και τον Adrián Villar Rojas που με το *The Theater of Disappearance* αποκάλυψε νέες δυνατότητες του ιστορικού χώρου του Λόφου Νυμφών. Είναι μια διαφορετική καλλιτεχνική δημιουργία που είμαι σίγουρος ότι θα συγκινήσει τους επισκέπτες μας».

Η **Διευθύντρια του NEON και επιμελήτρια της έκθεσης Ελίνα Κουντούρη** αναφέρει χαρακτηριστικά, «Ο Villar Rojas είναι ένας γενναίος μαχητής, που προσπαθεί να αντισταθεί στο θέατρο της εξαφάνισης, στην υποκρισία που μας κυκλώνει. Σε αυτή την εγκατάσταση, γινόμαστε ιδιωτικοί μάρτυρες σε μια ιστορία παραλόγου, κατάκτησης, απληστίας, εξαναγκασμού, προπαγάνδας και πατριωτισμού. Θα παραμείνουμε μακάριοι και συνένοχοι – σε αυτό το θέατρο της εξαφάνισης;».

Ο **Adrián Villar Rojas** σημειώνει, «Το έδαφος αποτελεί ένα από τα πιο ισχυρά χαρακτηριστικά της εθνικής μας ταυτότητας. Κατάγομαι από την Αργεντινή, όπου στην ουσία το έδαφος αποτελεί μέσο παραγωγής. Αυτό που βρίσκεται κάτω από τα πόδια μας στην Αργεντινή δεν μας αντιπροσωπεύει με τον ίδιο τρόπο που αντιπροσωπεύει τους ανθρώπους που ζουν στην Ελλάδα. Εμείς οι Αργεντινοί ταυτίζουμε το έδαφος με τη γονιμότητα, ένα “ευλογημένο” έδαφος που το μόνο του όριο είναι ο ουρανός. Βεβαίως, αυτό είναι μία γεωπολιτική κατασκευή που έχει γίνει από τον Δυτικό Κόσμο και τις παγκόσμιες οικονομικές δυνάμεις γενικότερα. Ωστόσο, όταν έφτασα στην Ελλάδα, κατάλαβα αμέσως ότι για τους Έλληνες, αυτό που υπάρχει κάτω από τα πόδια τους είναι μεν το ίδιο ουσιαστικό για την εθνική τους ταυτότητα όσο για τους Αργεντινούς, αλλά με έναν εντελώς διαφορετικό τρόπο. Αυτό που υπήρχε κάτω από τα πόδια τους ήταν η κουλτούρα: χιλιάδες χρόνια ανθρώπινων πολιτισμών».

Στο **The Theater of Disappearance**, ο Villar Rojas καταπιάνεται με τις ιδέες της εξαφάνισης, της εξάλειψης, του αποικισμού στα όρια του πλανήτη και πέρα απ’ αυτά, του ευμετάβλητου του χρόνου, με τις πολιτικές του εμπορεύματος, και δημιουργεί μια νέα οπτική γλώσσα που επιφέρει την ανατροπή και τη σύγχυση. Απρόβλεπτα σκηνικά προς εξερεύνηση περιμένουν τον επισκέπτη, τόποι όπου αισθανόμαστε άβολα ή μένουμε κατάπληκτοι από τις εναλλακτικές ιστορικές αφηγήσεις που μας προτείνουν.

Σε μια έκταση 4.500 τ.μ. δημιουργείται ένα νέο σύμπαν. Στο νέο αυτό περιβάλλον οργιάζει η «φύση», ο Villar Rojas δημιουργεί μια ζώνη εύφορη που αποτελείται από 46.000 φυτά από 26 διαφορετικά είδη: μια μίξη από αγρωστώδη και βρώσιμα φυτά, αγριόχορτα, αλλά και φρούτα και λαχανικά, καλαμπόκια, φυτά που ορίζουν την πορεία της ανθρώπινης ζωής στον πλανήτη. Η εύφορη ζώνη, ξαφνικά, δίνει τη σκυτάλη σε μια γυμνή, άγονη, εμπόλεμη ζώνη. Εκεί, στην πιο απόκρημνη και άγνωστη πλευρά του Λόφου των Νυμφών, ο Villar Rojas ανατρέπει τη χωροχρονική συνέχεια. Δημιουργεί γλυπτικές εγκαταστάσεις μέσα σε έντεκα βιτρίνες διαφόρων μεγεθών που αφηγούνται την παγκόσμια ιστορία του επεκτατισμού των αυτοκρατοριών και του αποικισμού στον πλανήτη μας και πέρα απ’ αυτόν. Πολιτιστικά, ιστορικά και πολεμικά τεχνουργήματα, κατάλοιπα πολιτισμών του παρελθόντος έχουν συλλεχθεί, επεξεργαστεί και έχουν τοποθετηθεί με απροσδόκητο τρόπο δίπλα σε ενθύμια από μεταγενέστερες εποχές φωλιάζουν ανάμεσα σε οργανικές ύλες – σκόνη από τη σελήνη, σταλακτίτες, σταλαγμίτες και στρωματόλιθους – τα αρχαιότερα γνωστά βακτήρια του κόσμου.

Η δημιουργία της εγκατάστασης *The Theater of Disappearance* προϋπέθετε τη ριζική μεταμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Πρόκειται για μια ενδελεχή διαδικασία που υλοποιείται εδώ και 8 μήνες, αφήνοντας παράλληλα ένα ουσιαστικό έργο υποδομής. Αρχικά με τον επιμελή καθαρισμό του χώρου από φύλλα, πεσμένα κλαδιά και απορρίμματα, και μετά με την εγκατάσταση συμπληρωματικού συστήματος άρδευσης (για τις ανάγκες της έκθεσης και ακολούθως θα αποδοθεί σε πλήρη λειτουργία στο Εθνικό Αστεροσκοπείο) και συστήματος πυρασφάλειας, παθητικό και ενεργητικό.

Στη συνέχεια, ο Λόφος των Νυμφών γνώρισε μια φάση έντονης κατασκευαστικής δραστηριότητας, όπου διαμορφώθηκαν ειδικές υπερυψωμένες ξύλινες κατασκευές πάνω από την επιφάνεια του εδάφους, γεμάτες με χιλιάδες κυβικά χώματος και με ενσωματωμένο αυτόνομο αρδευτικό σύστημα, για να υποδεχθούν τα νέα φυτά. Γιατί, ο Villar Rojas, αντί να σκάψει βαθιά στο έδαφος, προσθέτει ένα κατασκευασμένο, τεχνητό στρώμα, το οποίο καλύπτει με πυκνή βλάστηση.

Ο Villar Rojas ρωτάει, «τι σημαίνει να έχουμε το έδαφος κάτω από τα πόδια μας;», «Πόσο βαθιά μπορούμε να σκάσουμε;», «Πόσο πρέπει να καταδυθούμε στα βάθη του ίδιου του παρελθόντος μας;». Να καρφώσουμε μία σημαία στην επιφάνεια ενός εδάφους και να διαμορφώσουμε τα σύνορά του: αυτή είναι η ουσία της σκαφής – άσχετα αν επιτελείται εδώ, στη Σελήνη, ή μελλοντικά, στους πλανήτες που δεν έχουμε ακόμα εξερευνήσει.

Όλη η εγκατάσταση περικλείεται από φυσικούς φράκτες, από βράχους, κλαδιά, χώμα, που «απομονώνουν» το χώρο. Ο Villar Rojas δημιουργεί έναν περικλειστο φυσικό χώρο, τονίζοντας την αίσθηση των συνόρων ή της εθνικής ταυτότητας.

Η εικαστική εγκατάσταση *The Theater of Disappearance* στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών αποτελεί μέρος μιας σειράς νέων αναθέσεων του καλλιτέχνη με τον ίδιο τίτλο, οι οποίες λαμβάνουν χώρα στην Ευρώπη και την Αμερική. Συγκεκριμένα, στο The Metropolitan Museum of Art, Νέα Υόρκη (14 Απριλίου-29 Οκτωβρίου 2017), Kunsthau Bregenz στην Αυστρία (13 Μαΐου-27 Αυγούστου 2017), Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης του Λος Άντζελες, Geffen Contemporary (22 Οκτωβρίου 2017-26 Φεβρουαρίου 2018).

Ο Villar Rojas είναι γνωστός στο κοινό για τις μεγάλης κλίμακας γλυπτικές εγκαταστάσεις του, οι οποίες λειτουργούν παρεμβατικά στους χώρους με τους οποίους καταπιάνεται. Με το έργο του διαταράσσει το status quo της καλλιτεχνικής πρακτικής και συμπεριφοράς σε ένα μουσείο, έναν χώρο πολιτιστικής κληρονομιάς, μια ταράτσα ή έναν δημόσιο χώρο.

Ευχαριστούμε θερμά το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών και τους αρμόδιους φορείς για τη συμβολή τους στην πραγματοποίηση της έκθεσης.

‘The Theater of Disappearance’

Λόφος των Νυμφών, Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών

1η Ιουνίου – 24 Σεπτεμβρίου 2017

Ωράριο λειτουργίας: Τετάρτη-Κυριακή 11.00-21.00

Είσοδος ελεύθερη

Λόγω της ιδιαιτερότητας του εδάφους και της εγκατάστασης, προτείνεται η επιλογή flat ή αθλητικών υποδημάτων.

Η πρόσβαση στο Λόφο Νυμφών είναι δυνατή μέσω της οδού Αποστόλου Παύλου. Κοντινότεροι σταθμοί Μετρό: Θησείο, Ακρόπολη, Μοναστηράκι.

Περισσότερες πληροφορίες στο neon.org.gr

Για τους συντάκτες:

Ο Adrián Villar Rojas γεννήθηκε το 1980 στο Rosario της Αργεντινής. Σπούδασε Fine Arts στο Universidad Nacional de Rosario το διάστημα 1998-2002. Σήμερα ζει και εργάζεται νομαδικά.

Στις πρόσφατες ατομικές εκθέσεις του Adrián Villar Rojas περιλαμβάνονται: *The Theater of Disappearance*, The Metropolitan Museum of Art, Νέα Υόρκη (2017), *The Theater of Disappearance*, Kunsthau Bregenz, Μπρέγκενζ (2017), *Rinascimento*, Fondazione Sandretto Re Rebaudengo, Τορίνο (2015), *Two Suns*, Marian Goodman Gallery, Νέα Υόρκη (2015), *Fantasma*, Moderna Museet, Στοκχόλμη (2015), *The Evolution of God*, High Line at the Rail Yards, Νέα Υόρκη (2014), *Los Teatros de Saturno* (Τα Θέατρα του Κρόνου), kurimanzutto, Πόλη του Μεξικού (2014), *Films Before Revolution*, Museum Haus Konstruktiv, Ζυρίχη (2013), *Today We Reboot The Planet*, Serpentine Galleries, Λονδίνο (2013), *The Work of the Ocean*, Foundation 11 Lijnen, Βέλγιο (2013), *Before My Birth*, Arts Brookfield with the New Museum, World Financial Center Plaza, Νέα Υόρκη (2012) και *Poems for Earthlings*, SAM ART Projects, Μουσείο του Λούβρου, Παρίσι (2011). Ο Villar Rojas επίσης εκπροσώπησε την Αργεντινή στην 54η Biennale της Βενετίας, ILLUMInations, Ιταλία (2011).

Πρόσφατες διεθνείς ομαδικές εκθέσεις: *Unpacking: The Marciano Collection*, The Marciano Art Foundation, Λος Άντζελες (2017), *The Ungestalt*, Kunsthalle Basel, Βασιλεία (2017), *Unfinished Conversations: New Work from the Collection*, The Museum of Modern Art, Νέα Υόρκη (2017), *EXPO 1*, MoMA PS1, Νέα Υόρκη (2013), *DOCUMENTA(13)*, Κάσελ, Γερμανία και Καμπούλ, Αφγανιστάν (2012) και The 2012 New Museum Triennial, The Ungovernables, Νέα Υόρκη (2012).

Ο Adrián Villar Rojas έχει τιμηθεί με πολλά βραβεία και διακρίσεις, όπως τα Sharjah Biennial Prize στο Sharjah Art Foundation (2015), Zurich Art Prize στο Museum Haus Konstruktiv (2013), 9th Benesse Prize στη 54η Biennale της Βενετίας, (2011), Nuevo Banco de Santa Fe Scholarship for Young Artists (2006) και το Πρώτο Βραβείο της Bienal Nacional de Arte de Bahía Blanca στο Contemporary Art Museum of Bahía Blanca, Αργεντινή (2005).

Η ταινία του Villar Rojas *Lo que el fuego me trajo*, (Τι μου έφερε η φωτιά, διάρκεια 32', παραγωγή Rei Cine SRL), προβλήθηκε στο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου του Λοκάρνο (2013). Η κινηματογραφική τριλογία με τίτλο *The Theater of the Disappearance*, (διάρκεια 118' 37", παραγωγή Rei Cine SRL), προβλήθηκε στο 67ο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου του Βερολίνου (2017).

Ο **Πολιτιστικός και Αναπτυξιακός Οργανισμός κοινής ωφέλειας NEON** ιδρύθηκε το 2013 από το συλλέκτη και επιχειρηματία Δημήτρη Δασκαλόπουλο. Ο NEON φιλοδοξεί να φέρει το σύγχρονο πολιτισμό κοντά στο σύγχρονο πολίτη, αναδεικνύοντας τη δυνατότητα της καλλιτεχνικής δημιουργίας να αφυπνίσει, να συγκινήσει, να παρακινήσει. Συγχρόνως, επιδιώκει να συμβάλει στην ευρύτερη προσπάθεια αναβάθμισης της πόλης και της καθημερινότητας του πολίτη. Να συμβάλει στην αποκατάσταση της σχέσης του πολίτη με τη λειτουργία και τα δρώμενα της πόλης του.

Ο NEON δεν περιορίζεται σε ένα μόνον χώρο. Έδρα του είναι ολόκληρη η πόλη, το ευρύτερο αστικό περιβάλλον. Είναι ένας ζωντανός και ενεργός συνομιλητής με την κοινωνία, τους θεσμούς και το κοινό.

Ο NEON υλοποιεί τους στόχους του μέσα από εκθέσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα, εκδηλώσεις και συζητήσεις, προγράμματα χορηγιών και υποτροφιών και τη δημιουργία ενός δικτύου διεθνών συνεργασιών και ανταλλαγών. Ο NEON συμπράττει με θεσμικούς φορείς πολιτισμού και ενισχύει τη δραστηριότητα δημοσίων και ιδιωτικών φορέων με σκοπό τη διάδοση της σύγχρονης τέχνης. Ο NEON επιδιώκει να αναδείξει τον πολιτισμό ως βασικό μοχλό προόδου και ανάπτυξης.

Το **Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών** (ΕΑΑ) ιδρύθηκε το 1842 στον Λόφο των Νυμφών, απέναντι από τον Παρθενώνα, και είναι το παλαιότερο ερευνητικό ίδρυμα στην Ελλάδα. Σήμερα αποτελείται από τρία ινστιτούτα: ένα που εστιάζει στην Αστρονομία, την Αστροφυσική, τις Διαστημικές Εφαρμογές και την Τηλεπισκόπηση, ένα δεύτερο στις Έρευνες του Περιβάλλοντος και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και ένα τρίτο στη Γεωδυναμική. Λειτουργεί ένα εκτεταμένο δίκτυο από ερευνητικές εγκαταστάσεις, όπως τηλεσκόπια και σταθμούς ανίχνευσης, υποστηρίζοντας βασική και εφαρμοσμένη έρευνα υψηλής ποιότητας. Το ΕΑΑ συνεργάζεται με ακαδημαϊκά ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού, παρέχοντας προωθημένα εκπαιδευτικά προγράμματα σε μαθητές και νεαρούς ερευνητές. Φιλοξενεί την Έδρα της Unesco για τις Φυσικές Καταστροφές στη Γεώσφαιρα, την Υδρόσφαιρα και την Ατμόσφαιρα, διαχειρίζεται το Εθνικό Σεισμολογικό Δίκτυο και συμμετέχει σε πολλά διεθνή ερευνητικά δίκτυα. Τα Κέντρα Επισκεπτών και τα ιστορικά τηλεσκόπια του ΕΑΑ είναι ανοιχτά για το κοινό και χρησιμοποιούνται για διάφορες εκπαιδευτικές δραστηριότητες όλο τον χρόνο.

Reliant Communications
Έφη Λαζαρίδου
T: 210 6839839, 6932 296850
E: elazaridou@reliant.gr